

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

**Speciallärarens yrkesspecifika kompetenser, specialisering mot
intellektuell funktionsnedsättning - uppdragsutbildning**
**The Professional Competences of The Special Education Teacher in
Relation to Students with Intellectual Disabilities**

30.0 Högskolepoäng
30.0 ECTS credits

Kurskod:	UQ2LY1
Gäller från:	HT 2023
Fastställt:	2023-05-23
Institution	Specialpedagogiska institutionen
Huvudområde:	Specialpedagogik
Fördjupning:	A1F - Avancerad nivå, har kurs/er på avancerad nivå som förkunskapskrav

Beslut

Denna kursplan är fastställd av institutionsstyrelsen vid Specialpedagogiska institutionen 2023-05-23.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Godkänd på minst sammanlagt 15 hp i kursen Specialpedagogik som tvärvetenskap, 30 hp, inom Speciallärarprogrammet.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
MOD1	Intellektuell funktionsnedsättning ur olika perspektiv	7.5
MOD2	Didaktiska villkor för undervisning i anpassad skola	15
MOD3	Bedömning av och för kunskapsutveckling i anpassad skola	7.5

Kursens innehåll

Kursens övergripande syfte är att studenten ur ett specialpedagogiskt perspektiv ska utveckla en fördjupad didaktisk kompetens i att i olika lärmiljöer stödja lärande hos elever med intellektuell funktionsnedsättning. Detta syfte motiveras av att speciallärarna i sitt yrke ska kunna analysera, bedöma och stödja kunskapsutveckling för elever med intellektuell funktionsnedsättning, kunna förebygga att hinder och problem uppstår samt kunna utvärdera genomförda undervisningsinsatser. I kursen ingår verksamhetsförlagda fältstudier (VFF).

Delkurs 1. Intellektuell funktionsnedsättning ur olika perspektiv, 7,5 hp

- samhällets syn på personer med intellektuell funktionsnedsättning,
- teoretiska synsätt på intellektuell funktionsnedsättning,
- beskrivningar av intellektuell funktionsnedsättning, med eller utan ytterligare funktionsnedsättning, inbegripet neuropsykiatriska svårigheter,
- den anpassade skolans verksamhet och dess historiska rötter,
- lagstiftning i relation till personer med intellektuell funktionsnedsättning,
- etik och mänskliga rättigheter.

Delkurs 2. Didaktiska villkor för undervisning i anpassad skola, 15 hp

- den anpassade skolans undervisning som kunskapsutvecklande praktik,
- lärandeteorier och pedagogisk didaktisk forskning i relation till undervisning av elever med intellektuell

funktionsnedsättning,

- språk- och begreppsutveckling i relation till barn och elever med intellektuell funktionsnedsättning,
- informations- och kommunikationsteknik (IKT) och olika kommunikationsredskaps betydelse för lärande och delaktighet,
- kunskapsinnehållet inom den anpassade skolans kunskaps- och ämnesområden samt analys av dess didaktiska implikationer för den anpassade skolans elever,
- olika arbetsmetoder och didaktiska lösningar för undervisning, lärande och delaktighet i relation till barn och elever med intellektuell funktionsnedsättning, med eller utan andra funktionsnedsättningar, inbegripet neuropsykiatriska svårigheter,
- individanpassade arbetssätt och utvärdering av insatser,
- kunskap och lärande för sysselsättning eller arbete i vuxenlivet.

Delkurs 3. Bedömning av och för kunskapsutveckling i anpassad skola, 7,5 hp

- den anpassade skolan som bedömningspraktik,
- olika diagnostiserings-, observations- och kartläggningsredskap, test och bedömningsmetoder,
- formativ bedömning som grund för pedagogisk utredning och åtgärdsprogram och som didaktiskt analysunderlag för anpassning och förändring av undervisning på individ- och gruppnivå,
- bedömning i form av internationell och nationell utvärdering på gruppnivå och betygssättning på individnivå.

Förväntade studieresultat

Delkurs 1. Intellektuell funktionsnedsättning ur olika perspektiv, 7,5 hp

För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna:

- granska olika teoretiska synsätt på diagnosen intellektuell funktionsnedsättning i relation till konsekvenser de har fått och får för synen på individens lärande samt möjligheter till delaktighet ur ett samhälleligt perspektiv,
- visa insikter i att flera funktionsnedsättningar, inbegripet neuropsykiatriska svårigheter, kan förekomma hos barn och elever med intellektuell funktionsnedsättning och dess betydelse för det didaktiska arbetet och för elevens lärande,
- problematisera hur samhälleliga, kulturella och pedagogiska traditioner präglar den anpassade skolan som undervisningspraktik av idag,
- synliggöra kritiska aspekter på arbetsformer i den anpassade skolan i relation till etik och mänskliga rättigheter,
- visa insikter i samhälleliga rättigheter för barn och elever med intellektuell funktionsnedsättning.

Delkurs 2. Didaktiska villkor för undervisning i anpassad skola, 15 hp

För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna:

- granska den anpassade skolans undervisningsuppdrag utifrån olika lärandeteorier och pedagogisk didaktisk forskning,
- utifrån fördjupade insikter i språk- och begreppsutveckling i relation till barn och elever med intellektuell funktionsnedsättning analysera elevers språkförmåga i ett didaktiskt perspektiv,
- visa kännedom om och värdera olika kommunikationsredskap som finns tillgängliga för barn och elever med funktionsnedsättning, inbegripet neuropsykiatriska svårigheter, i relation till elevers möjlighet till lärande och delaktighet,
- granska didaktiska metoder och modeller och utvärdera dess konsekvenser för elevers lärande och för möjligheten att undanröja hinder och svårigheter,
- urskilja kritiska aspekter på kunskapsinnehållet inom den anpassade skolans kunskaps- och ämnesområden samt analysera dess didaktiska implikationer för den anpassade skolans elever.

Delkurs 3. Bedömning av och för kunskapsutveckling i anpassad skola, 7,5 hp

För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna:

- genomföra och kritiskt utvärdera pedagogiska utredningar med beaktande av samverkan med andra yrkesgrupper, lärmiljöer, kunskapsinnehåll relaterat till styrdokument samt olika lärandeförutsättningar hos barn och elever med intellektuell funktionsnedsättning,
- utifrån genomförda bedömningar och i den anpassade skolans lärandemål planera, utforma och kommunicera individuella utvecklingsplaner och åtgärdsprogram samt upplägg av anpassad undervisning för barn och elever med intellektuell funktionsnedsättning,
- konstruera, använda och värdera relevansen av redskap för bedömning av och för kunskapsutveckling hos barn och elever med intellektuell funktionsnedsättning,
- problematisera bedömning och pedagogisk utredning samt betygssättning ur likvärdighets- och etiska perspektiv.

Undervisning

Undervisning utgörs av föreläsningar, seminarier, workshops, arbete i studentarbetslag och

verksamhetsförlagda fältstudier (VFF). För att få godkänt betyg krävs närvaro vid obligatoriska seminarier samt studentarbetslagsmöten. Kompensering kan ske om student missar obligatoriskt undervisningstillfälle genom ersättningsuppgift angiven av kursansvarig.

Undervisningen sker på olika sätt, på campus, flexibelt med hjälp av digitala resurser eller via distans. Undervisning kan förekomma på såväl svenska som engelska. För mer detaljerad information hänvisas till kurssidans i utbildningskatalogen. Kurssidans finns tillgänglig senast en månad före kursstart.

Kunskapskontroll och examination

a) Examinationsformer

Delkurs 1 examineras dels genom en muntligt och skriftligt presenterad gruppuppgift, dels genom en individuell skriftlig inlämningsuppgift.

Delkurs 2 examineras dels genom en muntligt och skriftligt presenterad gruppuppgift, dels genom en individuell skriftlig inlämningsuppgift.

Delkurs 3 examineras dels genom en muntligt och skriftligt presenterad gruppuppgift, dels genom en individuell skriftlig inlämningsuppgift.

Principerna för sammanvägning av de enskilda examinationsuppgifterna framgår av betygskriterierna.

Om studenten har ett intyg från Stockholms universitet med rekommendation om stödåtgärder har examinator rätt att ge anpassad examination eller låta studenten genomföra examination på ett alternativt sätt.

b) Betygsskala

Betygsättning sker enligt en målrelaterad sjugradig betygsskala:

A = Utmärkt

B = Mycket bra

C = Bra

D = Tillfredsställande

E = Tillräckligt

Fx = Underkänd, något mer arbete krävs

F = Underkänd, mycket mer arbete krävs

Gruppuppgifterna bedöms enligt en tvågradig betygsskala:

G = Godkänd

U = Underkänd

c) Betygskriterier

De skriftliga betygskriterierna meddelas studenterna vid kursstart.

d) Slutbetyg

För att få godkänt slutbetyg på kursen krävs lägst betyget E på samtliga delkurser, fullgjorda obligatoriska uppgifter samt fullgjord närvaro enligt anvisningar.

För att få godkänt betyg på delkurs krävs lägst betyget E de individuella examinationsuppgifterna samt betyget G på gruppuppgifterna. För att få godkänt betyg krävs närvaro vid obligatoriska seminarier samt studentarbetslagsmöten.

Om särskilda skäl föreligger kan examinator efter samråd med ansvarig lärare medge den studerande befrielse från skyldigheten att delta i viss obligatorisk undervisning eller fullgörande av obligatoriska uppgifter. Studenten kan då åläggas en kompensationsuppgift.

Betyget på hela kursen sätts genom ett viktat genomsnitt av delkursernas resultat. Bokstavsbetygen A-E omvandlas till siffrorna 5-1 och sammanräknas till ett medelbetyg där delkurserna viktas med det antal högskolepoäng som respektive delkurs utgör av hela kursens poängantal. Gängse avrundningsregler tillämpas.

e) Examinationstillfällen och underkännande

För varje kurstillfälle ska i normalfallet minst tre examinationstillfällen erbjudas inom ett år. Det läsår ett kurstillfälle saknas ska minst ett examinationstillfälle erbjudas.

Studerande som fått betyget Fx, F eller U på prov två gånger i rad av en och samma examinator har rätt att få annan examinator utsedd vid nästkommande prov, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan om detta

ska göras till prefekt, på delegation av institutionsstyrelsen. Studerande som fått lägst betyget E får inte genomgå förnyad examination för högre betyg.

f) Kompletteringsuppgifter

Komplettering av betyget Fx upp till godkänt betyg på de individuella skriftliga inlämningsuppgifterna kan medges om studenten ligger nära gränsen för godkänt. Uppgiften ska lämnas in efter överenskommelse efter att kompletteringsbehov har meddelats av examinator.

Vid godkänd komplettering av enklare formaliafel används betygen A-E.

Vid godkänd komplettering av brister som gäller förståelsekaraktär används betygen C-E.

Övergångsbestämmelser

När en kurs är upphävd eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att en gång per termin under en period av tre terminer examineras enligt denna kursplan.

Begränsningar

Kursen får inte ingå i examen tillsammans med en annan kurs vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Övrigt

Kursen är en uppdragsutbildning inom Lärarlyftet och ges inom ramen för Speciallärarprogrammet, 90 högskolepoäng. Huvudområdet är specialpedagogik och kursansvarig institution är Specialpedagogiska institutionen vid Stockholms universitet.

Kursen ersätter kurskoden UQ2LYU Speciallärarens yrkesspecifika kompetenser, specialisering mot utvecklingsstörning, 30 hp.

Kurslitteratur

Aktuell litteraturlista finns tillgänglig på kurssidan i utbildningskatalogen senast två månader före kursstart.